

A cavall d'un tsunami

Sergi Jiménez i José Ignacio García

No és temps de lírica. Cada alba ens trobem una nova sorpresa financera, una destrucció d'ocupació més gran o les dues coses alhora.

En les últimes setmanes hem assistit a un torrent de mesures, moltes de caràcter social (aprofitant que avui la societat no té aquests temes entre les prioritats) i d'altres de caràcter econòmic. Gairebé podríem considerar el conjunt com un tsunami que ha arrasat o ho està arrasant tot, sense deixar canya dreta. Aquest divendres li va tocar al mercat de treball, àmpliament sacsejat per una reforma àmplia. Les mesures inclouen des de la generalització del contracte de 33 dies i la desaparició del de 45,

fins a la facilitació de l'acomiadament objectiu i la desaparició de l'autorització administrativa prèvia, la creació d'un nou contracte (imprecís) per a joves i un altre per a pimes, la prioritització dels convenis d'empresa, limitant la ultraactivitat, la facilitació de la capitalització de prestacions i la creació d'un fons individual per a la formació.

Més enllà de descriure aquestes mesures, ens agradaria destacar la falta de coherència entre aquestes. De fet, gairebé sembla una reforma de passada de pit, en què cadascú hi ha posat el que ha pogut, sense preservar un objectiu o un criteri de coherència comuna.

Per exemple, l'acusada dualitat era i és el principal problema del mercat de treball espanyol. Què s'ha fet per evitar-la? A la pràctica, res o pràcticament res. Es va assenyalar que hi havia molts contractes: quantes formes contractuals s'han eliminat?

Cap. És ben conegut que les bonificacions, a part de distorsionar el mercat de treball, són inefectives a mitjà termini. Què se n'ha fet? En comptes de desterrar-les definitivament, s'han reintroduït per a nous col·lectius en detriment d'altres. Com va passar en el passat, és previsible que el treballador bonificat es converteixi en l'objectiu, però una vegada s'acabi la bonificació se'n buscarà un altre, també bonificat, per substituir l'anterior, sense augmentar l'ocupació.

La reforma té alguns aspectes positius, i molts dels canvis que es proposen sobre flexibilitat i mobilitat són clarament beneficiosos a llarg termini. També és summament interessant l'impuls que es podria donar a la negociació col·lectiva, amb mesures que poden contribuir decididament a eliminar les rigideses actuals. Finalment, volem fer ressaltar l'ús de les prestacions d'atur per subvencionar contractacions (el

famós *xec ocupació* que no va funcionar amb l'anterior govern), però permetent aquesta vegada que el treballador cobri una part de les prestacions. Tot i que s'hauria d'avaluar acuradament, és possible que, en fer més atractiva aquesta opció, es pugui acabar gastant una mica menys en

La reforma és ambiciosa, però no resol alguns mals endèmics del nostre mercat de treball

subvencions i, per tant, en prestacions d'atur.

Cal alertar sobre algunes de les previsible conseqüències que pot tenir l'estratègia triada per reduir els costos d'acomiadament: s'opta, de nou, per la redefinició de les causes d'acomia-

ment objectiu procedent, el que pot ser beneficiós a llarg termini, però a curt pot aprofundir l'actual cascada d'acomiadaments, ja que canvia substancialment el balanç de costos de descarregar les plantilles de treballadors indefinits i substituir-los, segurament, per temporals. Com que no es limiten les possibilitats de contractació temporal (la limitació en la concatenació de contractes, a més de poc eficaç, només entrarà en vigor a finals del 2012), continuarem veient com la majoria dels nous contractes continuaran sent temporals.

En definitiva, estem davant una reforma complexa i ambiciosa (molt més ambiciosa que la fallida del 2010), amb clars i obscurs, que potser pateix d'una falta de coherència en el seu conjunt i, que, segurament (quant ens agradaria equivocar-nos), no solucionarà la dualitat, el mal endèmic del mercat de treball espanyol en els últims 30 anys, per la qual cosa continuarem immersos en un sistema que desincentiva la formació i accentua la inestabilitat al llarg de la carrera laboral.●